

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent
Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Filosofia de l'art
Codi	100290
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs, primer semestre
Horari	DII-dx 13-14,30
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català i castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a Jessica Jaques Pi

Departament Filosofia

Universitat/Institució Universitat Autònoma de Barcelona

Despatx B 7 -112

Telèfon (*) 93 581 32 83

e-mail filosofiadelart@uab.cat

Horari d'atenció DII, dx (B7-112) 11,30-13

2. Equip docent

2. Equip docent

Nom professor/a	Jèssica Jaques, Gerard Vilar, Remei Capdevila, Laura Benítez, Andrea Soto
Departament	Filosofia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B 7 – 112 / B 7-114
Telèfon (*)	93 581 32 83
e-mail	Jessica.Jaques@uab.cat
Horari de tutories	dm, dj (B7-114): 11:30 - 13:00

(Afegeix tants camps com sigui necessari)

(*) camps optatius

3.- Prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Els objectius específics de l'assignatura són:

1. La comprensió de l'art com a un lloc privilegiat del pensament
2. Elaboració d'un argumentari i un vocabulari per a comprendre l'art com a un lloc privilegiat del pensament
3. El coneixement dels moments fonamentals de la confluència entre art, ciència i filosofia
4. El coneixement de les tensions principals entre art, ciència i filosofia
5. La comprensió de l'art com lloc un de construcció i destrucció de comunitat
6. Cultiu del sentit estètic de l'alumne com a sentit requerit per al coneixement i l'obertura del món

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	<p>CE1 Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les manifestacions artístiques</p> <p>CE3 Discutir els referents filosòfics del passat i el present a partir de les manifestacions artístiques</p> <p>CE6 Explicar i relacionar el contingut filosòfic de diversos autors, àmbits i èpoques</p> <p>CE8 Contextualització en la seva dimensió artística de les idees i arguments filosòfics més representatiu d'una època</p> <p>CE9 Relacionar els conceptes i els coneixements entre les diferents àrees de la filosofia, la ètica, la política, el dret, l'art i la ciència</p> <p>CE10 Identificar i descriure els elements filosòfics rellevants presents en els grans períodes i autors de la història de la filosofia, en qualsevol de les seves disciplines</p> <p>CE11 Identificar i descriure els elements filosòfics rellevants presents en les grans teoritzacions i en les controvèrsies contemporànies</p> <p>CE17 Problematitzar i considerar críticament els pensaments filosòfics presents en les grans teoritzacions i controvèrsies contemporànies</p> <p>CE 23 Apreciar la diversitat d'opinions, pràctiques i maneres d'entendre la filosofia. Igualment, ubicar-se en maneres de pensar amb les que l'alumne estigui poc familiaritzat</p> <p>CE26 Utilitzar amb rigor la terminologia, el llenguatge i la metodologia de treball</p>
--------------------	---

Resultats d'aprenentatge

Competència

.....CE7.

Resultats d'aprenentatge

Competència

CTF1 Comunicar de manera oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements assolits

CTF2 Desenvolupament de les habilitats de l'aprenentatge autònom

CTF3 Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma

CTF5 Analitzar i sintetitzar la informació

Resultats d'aprenentatge

Competència

CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

1. Desenvolupament de l'esperit crític i capacitat de comunicar-lo
2. Desenvolupament de l'aprenentatge autònom
3. Desenvolupament del respecte a la pluralitat d'idees, persones i

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

situacions

6.- Continguts de l'assignatura

L'assignatura s'estructura amb la presentació d'un tema o un seminari per setmana, atenent les quinze setmanes docents. El programa és doncs, alhora, un calendari. En ell es deixa constància del número de tema, el número de la setmana i els seminaris. D'altra banda, tots els temes tenen un punt de confluència, que serà la tesi del curs: l'art com a lloc idoni per al pensament. L'actitud formativa serà la transdisciplinarietat i el pluralisme.

La professora té com a mètode de treball habitual fer algunes sessions als museus i centres d'art. Atès l'elevat nombre d'estudiants d'aquesta assignatura i que als museus només poden entrar grups de 20 alumnes, això no és, en aquesta ocasió, possible. Tanmateix, es considera imprescindible un "contacte directe" de l'alumne amb l'art, raó per la qual algunes de les sessions es desplaçaran al Teatre de la UAB.

Setmanes i temes

1. Presentació de l'assignatura, de la xarxa de temes i del mètode de treball
2. Seminari: Rancière, J., *El maestro ignorante*
3. La *narrativitat*. La història de la filosofia i la història de l'art com a narracions.
4. Seminari: Marx, *El manifiesto comunista*; J. Jaques: "El sentido estético" (*Disturbis 3*)
5. Art, filosofia, diàlegs i monòlegs; recepció i activitat
6. Seminari sobre Plató, *Hippias Major*. Seminari sobre el Mite de l'Andrògin i el discurs de Diotima (Plató, *Banquet*).
7. El naixement del subjecte modern. De la *filosofia perennis* a la tardoil·lustració. Autorretrat i paisatge.
8. Sentit estètic, sentit comú, sentit públic. Il·lustració
9. Seminari sobre Kant, *Què és la il·lustració*.
10. Filosofia de l'art, historicitat i sospita: Hegel i Nietzsche.
11. Seminari sobre Nietzsche, *El naixement de la tragèdia*.

12. Art contemporani, filosofia i esfera pública. Foucault i Rancière.
13. Seminari sobre Foucault, “Qué es un autor?”, Rancière, “El espectador emancipado”.
14. Sessions artístiques
15. Sessions artístiques

7.- Metodologia docent i activitats formatives

La metodologia docent té quatre itineraris.

1. Classe teòrica. El programa està configurat segons un calendari. Cada dia la professora presentarà un tema que els alumnes hauran preparat amb unes (curtes) lectures prèvies. La sessió funcionarà a partir de una presentació electrònica amb conceptes i imatges i inclourà la discussió dels alumnes.
2. Tallers d'escriptura, en grups petits. Al despatx i realitzats per la professora i l'equip docent. Hem multiplicat per quatre les hores de despatx obligatòries per poder atendre l'elevat nombre d'estudiants.
3. Tutories individualitzades o en grups petits, fetes per la professora i per l'equip docent a les hores d'atenció.
4. Elaboració d'itineraris personalitzats pel treball autònom de l'alumne. Procurarem que això sigui possible –malgrat l'excessiu nombre d'estudiants– gràcies a l'equip docent.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	34,5	
Tallers d'escriptura	4'5	

--	--	--

Supervisades

Tutories	20	
Tallers d'escriptura en grups petits	16	

Autònomes

Lectura de bibliografia recomanada	45	
Visita a institucions artístiques	16	
Espectacles	14	

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

L'alumne haurà de presentar dos escrits de natura diferent en les dates apuntades més avall. Per a ser avaluat, és imprescindible la presentació d'aquests dos escrits en les dates requerides.

Els dos escrits relacionaran una obra d'art amb els problemes filosòfics treballats fins al moment. Els exercicis s'hauran de lliurar electrònicament a l'adreça filosofiadeltart@gmail.com. Les dates es disposen més avall.

Els criteris d'avaluació seran:

1. La selecció correcta dels temes a tractar a l'hora de plantejar els problemes filosòfics a partir d'una obra d'art;
2. La claredat argumentativa;
3. La utilització adient del vocabulari vinculat a l'assignatura;
4. La manifestació de la comprensió dels continguts proposats a les classes teòriques;
5. La manifestació de la comprensió dels continguts de les lectures obligatòries;
6. La correcció de l'estil d'escriptura

Respecte al criteri 3 i 4, es puntualitza que no hi haurà control d'assistència a classe. Tanmateix, sí que es requerirà el coneixement dels continguts que s'oferiran en cadascuna de les sessions teòriques. Aquestes són concebudes com un espai i un temps de formació a partir d'unes lectures prèvies, d'unes propostes teòriques i de la discussió del grup.

L'alumne haurà de presentar obligatòriament els lliuraments dels exàmens com a màxim en les dates indicades. Les exàmens es penjaran de la web <esteticauab.org> una setmana abans de les dates de lliurament.

1. 7 gener: lliurament de la primera versió del *paper*.
2. 1 de febrer: lliurament de la versió definitiva del *paper*

La reevaluació només serà possible per a exercicis suspesos, no per a exercicis no presentats. Per tant, l'alumne tindrà un "no presentat" quan no lliuri puntualment un dels dos exercicis. I només es podrà presentar a reevaluació qui els hagi presentat tots dos puntualment.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Primer escrit Examen, Lliurament: 07/01/2012, a l'adreça electrònica <filosofiadeltart@gmail.com>	8	Coneixement de les dificultats de l'elaboració d'un escrit filosòfic sobre una obra d'art. Primeres aplicacions metodològiques. Aquest escrit serà elaborat, si l'alumne ho vol, als tallers d'escriptura del mes de desembre.
Segon escrit Examen, Lliurament: 01/02/2012, a l'adreça electrònica <filosofiadeltart@gmail.com>	8	Elaboració d'un text de filosofia de l'art que mostrarà els coneixements assolits en aquesta disciplina, així com els progressos fets respecte a l'argumentació correcta i a l'estil d'escriptura respecte a unes preguntes concretes

9- Bibliografia i enllaços web

1. Lectures obligatòries:

Jacques Rancière, *El maestro ignorante*. Barcelona, Lartes, 2003.

J. Jaques: "El sentido estético" (*Disturbis* 3)

Plató, *Hippias Major*.

Mite de l'Andrògin i el discurs de Diotima (Plató, *Banquet*).

Kant, *Què és la il·lustració*.

Seminari sobre Nietzsche, *El naixement de la tragèdia*.

Foucault, "Què es un autor?", Rancière, "El espectador emancipado".

2. Bibliografia secundària

N. Carroll, *Philosophy of Art*. Routledge, 1999.

D. Casacuberta, **Nueve escollos para entender la cultura digital**
Enrahonar: Quaderns de filosofia, ISSN 0211-402X, **Nº 32-33, 2001**, pags. 235-244

S. Davis, *The Philosophy of Art*. Blackwell, 2006.

B. Gaut/D. Lopes (eds.), *The Routledge Companion to Aesthetics*. Second Edition, Routledge, 2005.

J. Jaques, "El sentido estético", *Disturbis* 3, www.disturbis.net, 2008.

M. Kelly (ed.), *Oxford Encyclopedia of Aesthetics*, 1998.

M. Kieran (ed.), *Contemporary Debates in Aesthetics and Philosophy of Art*. Blackwell, 2006.

J. Minguet, *El Manifest Groc. Dalí, Gasch, Montanyà i l'antiart*, Barcelona, Galaxia Gutenberg/Círculo de Lectores, 2004.
(Versión català/English.)

P. Lamarque and H. Olsen (eds.), *Aesthetics and the Philosophy of Art. The Analytic Tradition. An Anthology*. Oxford, Blackwell, 2004.

M. Jimenez, *¿Qué es la estética?*, Barcelona, Idea Books, 1999

J. Levinson, *Oxford Handbook of Aesthetics*, 2003

Tatarkiewicz, *Historia de seis ideas*, Barcelona, Taurus.

J.M. Valverde, *Breve historia y antología de la estética*, Barcelona, Ariel.

G. Vilar, *Las razones del arte*. Madrid, Antonio Machado, 2005.

3. Lectures recomanades

J. Joyce, *Retrato del artista adolescente*. Madrid, Alianza editorial, 2003

M. Shelley, *Frankenstein*. Madrid, Alianza Editorial, 2003

G. Stein, *The autobiography of Alice B. Toklas*.

P. Valéry, *Eupalinos o el arquitecto*. Madrid, Antonio Machado, 2001.

V. Van Gogh, *Cartas a Théo*. Barcelona, Paidós, 2004

A. Warhol, *Mi filosofía de la A a la B y de la B a la A*. Barcelona, Tusquets Editores, 1998

P. Weiss, *La estética de la resistencia*. Hondarribia, Las otras voces, 2003

O. Wilde, *El retrato de Dorian Grey*. Homo Legens, 2008

4. Pàgines web

<web.mac.com/gerardvilar>

<www.disturbis.net>

<http://www.joanminguet.net>
<http://annamariaguasch.net>
www.martiperan.net
<http://marceloexposito.net>
www.museupicasso.bcn.es
<http://fundacionmiro-bcn.org>
<http://www.macba.cat>
www.fundaciontapies.org
www.museoreinasofia.es
www.museodelprado.es
www.tate.org.uk/modern
www.centrepompidou.fr
www.palaisdetokyo.com
www.moma.org

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE